

תיאור החטיבה "ההסתדרות הציונית העולמית והמזרחי" שסימולה 012

קוד (סימול)	012
שם החטיבה	ההסתדרות הציונית העולמית והמזרחי
תאריכים	1975 - 1903 תרס"ג - תשל"ה
רמת התיאור	חטיבה
היקף כמותי	12 מכלים, 2.04 מ' מדף
סוג החומר	תיקי מסמכים
יוצר החומר	
סקירה היסטורית אדמיניסטרטיבית	<p>תנועת המזרחי הוקמה בתרס"ב (1902) באסיפת יסוד בלידה (ליטא), בה השתתפו גדולי הרבנים מרוסיה ומפולין. זאת על רקע הויכוחים על אופי הפעולה התרבותית וההציונית במסגרת התנועה הציונית בקונגרס החמישי שהתכנס בבאזל בתרס"א (1901). בתרס"ג (1903) הצביעו רוב נציגי המזרחי בעד תכנית אוגנדה אך היו בהם גם מתנגדים. בתרע"א (1911) פרשו מן המזרחי החברים שהתנגדו להחלטת ההסתדרות הציונית להקים ועד תרבותי-חינוכי מרכזי והיו ממקימי "אגודת ישראל". ועידת המזרחי הראשונה בארץ ישראל נערכה בתרע"ח (1918). בתר"ץ (1920) הועבר המרכז העולמי של המזרחי בארץ ישראל פעלה המזרחי בתחומי החינוך, נוער, עליה, שליחים לתפוצות, גיוס כספים. החומר נאסף בארכיון המרכז העולמי של המזרחי על ידי יוסף תירוש, והובא על ידי ד"ר יוסף אבנרי (שכיהן כמנהל המכון לחקר הציונות הדתית).</p>
תכולה	<p>ההסתדרות הציונית העולמית: חוזרים והנחיות, הועד הפועל הציוני (פרוטוקולים); הקונגרס הציוני ה-6, ה-16 עד ה-26; התכתבות (עם: הפועל המזרחי בארץ ישראל, ויצ"ו); המחלקה לארגון והסברה; המחלקה לענייני נוער (התכתבות, פרוטוקולים, סמינרונים, תנועות נוער בתפוצות); שליחים; ההנהלה הציונית (התכתבות); ההסתדרות הציונית-ועדות (ועדה אידאולוגית, כספים, מועצת תנועות הנוער, ועדת הבריאות); הסוכנות היהודית לארץ ישראל: מחלקת עלייה (פרוטוקולים, חוזרים, סקירות, ידיעות וסקירות, רשימות), ידיעות וסקירות, התכתבות (עם: הפועל המזרחי בארץ ישראל, הברית העולמית, המרכז העולמי של המזרחי); מחלקות: עליית ילדים ונוער, חינוך ותרבות תורניים בגולה, מחלקת העבודה ופיקוח על לשכות העבודה, הסברה, המחלקה לשליחים, מדור לשליחים, כספים, סטטיסטיקה, גיוס ומגבית גיוס, קליטה; קרן קיימת לישראל: חוזרים, פרוטוקולים, מחלקת חרדים, דו"חות וסיכומים, כספים, חוקה, התכתבות (עם: תנועת תורה ועבודה, המרכז העולמי של המזרחי, הברית העולמית, הפועל המזרחי בארץ ישראל); הועד הארצי לענייני השקל: חוזרים, פרוטוקולים, סקירות, שאלונים, רשימות וחשבונות, התכתבות (עם: הפועל המזרחי בארץ ישראל); קרן היסוד: סקירות, דו"חות, פרסומים, התכתבות (עם: הפועל המזרחי בארץ ישראל); הקונגרס היהודי העולמי; הקונגרס ה-22 (ביולטין); מכון להשכלה ציונית.</p>
המשך גידול צפוי	לא צפוי גידול
שיטת אירגון החומר	<p>החטיבה מסודרת בקבוצות תיקים לפי סדר כרונולוגי ולפי נושא: חוזרים והנחיות (המזרחי), פרוטוקולים (הועד הפועל הציוני), הקונגרס הציוני ה-6 וה-16 עד ה-26, מחלקות של ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לא"י, קרן קיימת לישראל, הועד הארצי לענייני השקל, קרן היסוד.</p>
עזרי איתור	רשימת תיקים ומפתח נושאים, שמות ומקומות
חוקים או כללים	מתכונת ISAD-G וכללי ארכיון המכון

	ספרות רלוונטית
<p>הסתדרות הפועל המזרחי בארץ ישראל (001) סיעת מפד"ל בכנסת (003) ההתיישבות הדתית בארץ ישראל (004) המרכז העולמי של המזרחי (006) הברית העולמית של צעירי החלוץ והפועל המזרחי (007) מצ"ד - מחנה הציונות הדתית (009) עליית הנוער (010) בני עקיבא בארץ ישראל (013) המזכירות העולמית של בני עקיבא (014) אמונה - תנועת האישה הדתית לאומית (016) איגוד המושבים של הפועל המזרחי (020) משרד הדתות – קטעי עיתונות (024) המזרחי והפועל המזרחי בארה"ב (025) בר אילן (ברלין), מאיר (PA/01) גרינברג, יעקב אהרון (PA/06) דר' ורהפטיג, זרח (PA/16)</p>	חטיבות קשורות
	הערות
01/08/2000	תאריך התיאור